

Az Értesítőben több meghívó és program szerepel. Kérjük, olvassa végig!

Budapesti Városvédő Egyesület

1053 Budapest, Kossuth Lajos utca 14-16.

Levelezési cím: 1380 Budapest, Postafiók 1185.

Az egyesületi programok nyilvánosak és a belépés díjtalan!

MEGHÍVÓK, KIÁLLÍTÁSOK

A Belváros-Lipótvárosi Helytörténeti Kör szeretettel meghívja Önt
október 7-én (vasárnap) 11 órakor
a **Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban** (1088 Budapest, Reviczky u. 1.; Wenkheim palota) nyíló
vándorkiállítására, melyen „**Batthyány Lajos pesti évei**”-t mutatjuk be.

A kiállítást megnyitja:

Wohlmuth István

Belváros-Lipótváros Önkormányzatának Kulturális, Emberi Jogi és Kisebbségi Bizottságának
alelnöke;

Köszöntőt mondanak:

Nagy Anna, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtárának igazgatója és

Batthyány Bálint, aki a család részéről mutatja be a kiállítást.

A kiállítás megtekinthető: 2007 október 31-ig, hétfőtől péntekig 10-20, szombaton 10-16 óráig.

Podmaniczky Frigyes halálának 100. évfordulóján 2007.október 19-én pénteken 13 órakor
koszorúzással egybekötött megemlékezést tartunk:
Budapesten az V. kerület, Ferenczy István utca 12. szám alatti szülőháznál

*

Aszódon 2007. október 21-én 11 órakor
az aszódi evangélikus templom falára készült emléktáblát avatjuk
beszédet mond: Horváth Csaba főpolgármester-helyettes
Ráday Mihály a Budapesti Városvédő Egyesület elnöke

Közreműködnek:
A Magyar Állami Operaház művészei: Bokor Jutta és Pfeiffer Gyula

Műsoron:

Johann Sebastian Bach: ária a Húsvéti oratóriumból

Georg Fridrich Handel: Ezio -alt ária

Pfeiffer Gyula Bach versenyművet játszik

Az ünnepség után az Evangélikus Egyház tulajdonában lévő Podmaniczky kastélyt is módunkban áll megtekinteni.

Az eseményre szeretettel várjuk tagtársainkat.

Külön buszt indítunk: október 21-én(vasárnap) 9 órakor a Corvin Áruház előtti parkolóból. (jelentkezni lehet az egyesület titkárságán: T: 321-16-96)

Az emléktábla szövege:

E TEMPLOM KRIPTÁJÁBAN LETT NYUGALOMRA
PODMANICZKY FRIGYES BÁRÓ,
A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSÁNAK ALELNÖKE, A MILLENNIUMI BUDAPEST EGYIK
MEGTEREMTŐJE

HALÁLÁNAK 100. ÉVFORDULÓJA TISZTELETÉRE ÁLLÍTOTTA:

BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA
BUDAPESTI VÁROSVÉDŐ EGYESÜLET
ASZÓD VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ASZÓDI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

2007. OKTÓBER 19.

Az idén nyugalomba vonult Detre János aszódi evangélikus lelkész úr cikkét erősen rövidített és szerkesztett változatban közöljük azzal a megjegyzéssel, hogy az aszódi evangélikus templom kriptájának békéjét és nyugalomát a lelkész úr teremtette meg. Köszönjük. (A szerk.)

PODMANICZKY FRIGYES NYUGVÓHELYÉRŐL

Aszód a 18. század elejétől volt a Podmaniczky család otthona. Itt volt a birtokuk, s 1719-től itt építették fel a templomot. A templomépítést anyagi és szellemi irányítóként felügyelő Podmaniczky János, eltérve a szokásos evangélikus templomépítési módtól, a templom oltártere alatt alakíttatta ki a kriptát, hogy békés nyughelyet leljenek a család tagjai, haláluk után. A népes és szerteágazó család elhunyt tagjainak koporsói azonban a vártnál előbb töltötték meg a kriptát, és a 19. sz. második felére szükségessé vált egy új családi sírbolt kialakítása. A templom közelében, a kastélyhoz tartozó domb erdős területe kínálkozott megfelelőnek e célra.

Ebben a - méreteiben, díszítésében a nagy múltú, népes családhoz méltó - családi sírboltban készítették helyet 1907. októberében a Budapesten felravatalozott Podmaniczky Frigyesnek. A Deák téri templomi szertartás után vonat vitte Aszódra a koporsót, s az otthoni templom harangjai és a helyi lelkész, Chugyik Pál imádsága búcsúztatta.

Ez a családi sírbolt azonban már több mint 80 éve nem lelhető fel. Még fénykép sem maradt róla, hogy tudnánk, milyen volt. Hogyan tűnhetett a Podmaniczkyak családi sírboltja? - tesszük fel joggal a kérdést. A válaszért hosszú éveket kell visszamennünk az időben: a 20. század első harmadáig. Az életét Aszódon leélő Podmaniczky Gyula báró 1920. június 28-án elhunyt. Fia és örököse, Podmaniczky Tibor pedig lebontatta a családi sírboltot, és a koporsókat, amelyek egyike

Podmaniczky Frigyes földi maradványait rejt, a templom alatti kriptába szállíttatta át. Az amúgy is zsúfolt kriptá így „koporsóraktárrá” változott.

Mi készítette az orvosi diplomával rendelkező Podmaniczky Tibort erre a lépésre? A válasz: a szóbeszédekben felbukkanó „családi kincs” legendája. Miután pénzhez akart jutni, a kincs után kutatva a sírboltot az utolsó tégláig lebontatta. Ám csalódnia kellett, mert nem találta meg. Később eladta a birtokot. A méltatlan utód anyagiasságára utal az is, hogy a sírbolt körüli fákat is kivágatta és értékesítette – ha már a kincs nem került elő. Az egyházközségnek pedig – sajnos – az erkölcsi elmarasztaláson túl nem volt jogalapja megakadályozni a bontást, a fakivágást, s helyreállíttatni az okozott kárt. Podmaniczky Tibor még a kriptá kulcsainak átadását is megtagadta, sőt az édesapja által a templom és a sírbolt fenntartására biztosított pénzeket is a maga szükségleteire fordította. 1923. január végén végleg elhagyta Aszódot, az országot.

A sors iróniája, hogy hamvait utódai hazaszállították, és az oltártér falában helyezték el.

Érdekességként megjegyezzük, hogy a kincs létezett, de nem ott, ahol Podmaniczky Tibor kereste. 1947-ben, egy kerítés alapjainak ásásakor találták rá. Értesítették az illetékes hatóságot, amelynek képviselői meg is jelentek a helyszínen. A Podmaniczky-kincsnek azóta nyoma veszett.

A templom kriptáját 1944 telén – a helyiek visszaemlékezése alapján – orosz katonák kutatták át, majd jártak ott helyi kincskeresők is. Mindegyik „látogatás” kimerítette a sírrablás és sírgyalázás fogalmát.

A kriptá ma már zárt, kívülről megközelíthetetlen. A templomhajóból levezető lépcsőt nagysúlyú homokkő elemek zárják. S, arra a kérdésre, hogy hol nyugszik Podmaniczky Frigyes? A válasz: biztos csupán az, hogy a kriptában lévő koporsók egyike őrzi földi maradványait.

Aki ma megáll az aszódi evangélikus templom oltárterében és megcsodálja barokk oltárát, ezen az őszön gondoljon kegyelettel Podmaniczky Frigyes báróra, a Fővárosi Közmunkák Tanácsának alelnökére, Budapest völegényére, aki remélhetőleg most már nyugalomban és békében, alussza álmát a lába alatt rejtőző kriptában.

Detre János

Megalakult a Podmaniczky Páholy!

Szeptember 17-én, az Alapítói nyilatkozat aláírásával megalakult az az ernyőszervezet, amely lehetőséget teremt arra, hogy a város ügyeiben eljáró civilek együttműködhessenek egy-egy közös akcióban, természetesen: Budapestért.

A Páholy tevékenységi körét a mintaadó, az egykori Fővárosi Közmunkák Tanácsa szellemisége határozza meg. Elsősorban a város fejlesztésének, öröksége, értékei megőrzésének, épített infrastruktúrájának, környezete állapotának kérdéseiben kíván állást foglalni, bevonva annak kialakításába azokat az egyesületeket, közösségeket, szervezeteket, amelyek megkeresésére az adott témában magukat kompetensnek nyilvánítják, s készek együtt, közös munkával kidolgozni az akció tartalmát, formáját.

Az alapítók a Budapest Kör, a Budapest Világörökségéért Alapítvány, a Budapesti Városvédő Egyesület (két éven át mostantól a BVE látja el a Páholy titkárságának feladatkörét), az ICOMOS MNB Egyesület, a Kamermayer Projekt Egyesület, a Kós Károly Egyesülés, a Lát-Kép Egyesület, a Levegő Munkacsoport, a MUT Budapesti Csoport, a Nagy Budapest Törzsszabály, az Óvás! Egyesület, a Szeretem Budapestet Mozgalom és a Városi és Elővárosi Közlekedési Egyesület.

A város közönsége nyilvános eseményen először október 19-én, Podmaniczky Frigyesnek az alapítók állította emléktáblája (alkotója Kutas László szobrászművész) leleplezésén találkozhat a szervezet programjával: a névadó emléket halála századik évfordulóján örökíti meg ez az akkor, a Fő utca I. szám alatti Lánchíd-palota homlokzatán avatott bronz emlékjel, az esemény napján, pénteken reggel tíz órakor. Egyesületünk tagjait szeretettel várjuk s feltétlenül elvárjuk ezen a kivételesen fontos ünnepen!

„A két Lajos” – a nyolcvanéves **Kossuth szobor története** címmel október 30-án, 16 órakor tart előadást Vízzy László az egyesület félemeleti termében. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A Rákoshegyi Bartók Zeneház októberi programjával kapcsolatban kérjük, figyelje honlapunkat:

www.bartokzenehaz.hu

A Zeneház címe: Budapest, XVII. kerület Rákoshegy, Hunyadi u. 50.

Holdudvar Irodalmi és Képzőművészeti Lap irodalmi estjeinek programja:

(Összejöveteleinket az Egyesület székhelyén – 1053 Budapest, Kossuth L. u. 14-16. – tartjuk!)

Október 29-én (hétfő) 16 órától:

- **Dedik János**, író;
- **Horváth Piroska**, költő és
- **László Elemér**, festőművész mutatkoznak be.

A pesterzsébeti Gaál Imre Galéria (1203 Budapest, Kossuth L. u. 39.) programjaiból:

Október 20-ig tekinthető meg **Hartung Sándor** festőművész gyűjteményes kiállítása. Hétfő kivételével minden nap 10-18 óráig.

Október 30-án (kedden) **17 órakor** „Pesterzsébeti Tavaszi Tárlat díjazottjai 2004-2007” címmel nyílik kiállítás.

Megnyitja: Laczkó Ibolya művészettörténész, a Magyar Alkotó Művészek Egyesületének titkára. A kiállítás megtekinthető: december 2-ig.

Október 10-én (szerdán) **17 órakor** tartja következő, katedrálisokról szóló vetítettképes előadását **dr. Kálmán Alajos** akadémikus.

Címe: A kölni Dóm és a romanika

Helye: V. Kossuth L.u.14-16. pincszint

Mindenkit szeretettel várunk!

Október 17-én (szerda) **17 órakor** tartja **István Ági** következő vetítettképes előadását: **Indonézia II., Jáva, Bali.** Helye: V. ker. Kossuth Lajos u. 14-16. pincszint

CSOPORTÜLÉSEK-PROGRAMOK

Fotós csoport:	minden kedden 16 órától
Közlekedési csoport:	17 órától , minden hónap harmadik és negyedik szerda
Panteon csoport:	minden hónap második szerda 16,30 órától az új székhelyen
Templomtörténeti csoport:	következő összejövetelünket november 7-én -én (szerda) 16,30 órától tartjuk az egyesület székhelyén.
Környezetvédelmi csoport:	minden hónap harmadik csütörtök 16 órától az egyesület székhelyén

Várostarténeti csoport: október 30-án (kedden) **17 órakor** szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt „**Kálvin János emlékezete**” című előadásunkra, melyet **Millisits Máté** művészettörténész tart.

Belváros-Lipótvárosi Helytörténeti Kör: október 7-én (vasárnap) **11 órakor** nyílik **Batthyány Lajos** utolsó éveit és életének utolsó, belváros-lipótvárosi helyszíneit bemutató vándorkiállításunk a **Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban (1088 Budapest, Szabó Ervin tér 1.)**.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Terézvárosi csoport: Minden páros hét keddjén 16 órától helytörténeti klub!

Október 16-án (kedden) **16 órakor** **Buza Péter** mutatja be **Vízy László, Surányi András: Terézvárosi díszkutat** című új kiadványát a **Városvédő Egyesület földszinti termében**.
Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt

„Belső udvarok a Terézvárosban”

című vetített képes előadásunkra, melyet **Roszinszky Bella** tart **október 30-án 16 órakor**.
Helyszín: **Kossuth Lajos u.14-16.**

Erzsébetvárosi Helytörténeti Klub: október 4-én (csütörtök) **16 órakor** a 100 éves **Vajdahunyadvárat** és **Alpár Ignác** hagyatékát **Dr. Szatmári Sarolta**, a **Mezőgazdasági Múzeum főigazgató-helyettese** mutatja be.
Találkozás a **Mezőgazdasági Múzeum** bejáratnál, **belépő: 300,- Ft!**

E hónapban a „Száz év száz percben” előadássorozat keretében meghallgatjuk **Haász Erzsébet** „Ritkaságok a múzeum könyvtárban” és **Gergely Gábor** „Értékes személyi iratok a múzeum gyűjteményében” című előadásokat a **Magyar Mezőgazdasági Múzeumban**. **Találkozunk október 25-én** (csütörtökön) **13 órakor** a **Mezőgazdasági Múzeum** előtt a **városligeti Vajdahunyadvárban**.
A belépés díjmentes!

Józsefvárosi csoport: október 31-én (szerdán) **15 órakor** tart előadást „**A reformkori Pest**” címmel **dr. Horváth Péterné** helytörténész, idegenvezető a **Józsefvárosi Galériában (VIII.József krt.70.)**. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Pesterzsébeti Városvédő Csoport: október 2-án (kedden) 16 órakor csoportülést tartunk a Gaál Imre Galériában (1203 Budapest, Kossuth L. u. 39.).

A beszámoló után **Dr. Hegedüs Dezső** egyetemi tanár tart előadást „Mit jelent számomra Pesterzsébet” címmel.

Kőbányai csoport: legközelebbi összejövetelét október 18-án, csütörtökön 18 és 20 óra között tartja a Kőbányai Helytörténeti Gyűjtemény épületében, Bp. X. Halom u. 37/b. Minden érdeklődőt szeretettel várunk

Borza József:
A kőbányai lebegő vasút

című előadásunkra.

Ugyanitt a kiállítás megtekinthető: hétfő, kedd, szerda 10-14 óráig, csütörtök 14-18 óráig.

XVII. kerületi Városvédő Csoport: kérjük, hogy októberi programunkkal kapcsolatban figyelje az egyesület internetes oldalát: www.varosvedo.hu

Promontor –Tétény munkacsoport: október 15-én (hétfő) 17 órakor tartjuk soronkövetkező havi összejövetelünket a Klauzál Gábor Művelődési Művelődési Központban (XXII. Nagytétényi út 31-33.)."

Soroksári Grassalkovich Kör: okt. 11-én (csütörtök) 17 órakor tartja következő összejövetelét a Községi Házban (Grassalkovich út 154).

Szőnyi István Képzőművészeti Kör: Minden hétfőn 15 és 18 óra között tartja foglalkozásait az egyesület pince szintjén lévő teremben, és szívesen fogadja a festészet és rajz iránt érdeklődőket.

Vezető tanár: **Ferenczi Tiborné** festőművész, művészettörténész

PROGRAMAJÁNLÓ

A Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény és a Ferencvárosi Helytörténeti Egyesület tisztelettel meghívja Önt az „Építések az Úr templomát” című kiállítás megnyitójára.

Időpont: október 5. 17:30 óra

Helyszín: Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény (1092 Budapest, Ráday u. 18.)

Az OMM Elektrotechnikai Múzeuma tisztelettel meghívja a lap olvasóit októberi rendezvényeire:

2007.október 9. 14.00 óra:

A GA-Magyarország Kft. által készített „Gibárti vízerőmű a Hernádon” című film bemutatása.

„Ipari műemlékek fotókon és dokumentumokon” – című időszak kiállítás megnyitója

A kiállításon olyan, főleg budapesti erőműveket, alállomásokat mutatunk be fotók, tervrajzok, archív anyagok segítségével, melyek mint épületegyüttesek Budapest 1893 utáni, majd a két világháború közötti időszak villamosításának „alapkövei” voltak, de ma már eredeti formájukban nem, vagy csak részben láthatók. Az ipari épületek mai állapotát egyetemi hallgatók mutatják be fotóikon.

Megnyitja: Ráday Mihály

2007.október 18. 17.30 – 19.00:

Építészettörténeti előadás

Dr.Ferkai András építész, egyetemi tanár: Mit kezdünk a régi ipari épületekkel?

2007.október 18. 19.00:

„fokról fokra” (korlát2) – című időszak kiállítás megnyitója

A tárlat a BME Építészmérnöki Kar hallgatóinak évközi munkáinak válogatása: tervrajzok, látványtervek, makettek, fotók formájában.

HÍREK, INFORMÁCIÓK

Madridban, az Építészet Hete alkalmából október 1-jétől látogatható az Europa Nostra díjas magyar építészeti alkotásainkat bemutató vándorkiállításunk.

A kiállítást az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium támogatja.

Az egyesületi programok nyilvánosak és a belépés díjtalan!

UTAZÁSI AJÁNLATOK

Neoline Utazási Iroda „Kalandozás”, 1088 Budapest, Szentkirályi u. 5.

Eng.sz.: U-307/2003

☎: 318-8064, fax: 317-1056, e-mail: kalandozas@t-online.hu www.kalandozastravel.hu

Október

2 – 7.	Toszkána felfedezése	84.900,-
5 – 7.	Sörfesztivál Münchenben (nonstop)	13.900,-
6.	Bécs – Egy nap a Schönbrunnban	4.999,-
6.	Ópusztaszer	4.490,-
6 – 7.	Somogy kincsei	14.900,-
7.	Vidám bográcsozás Monoron	4.350,-
13.	Zenés táncos est vacsorával	- Szüreti bál - 2.650,-
13.	Romantikus osztrák várak és kolostorok (Klosterneuburg, Greifenstein)	5.490,-
13 – 14.	Ősz a színesedő Bakonyban	13.900,-
16.	Bécs – Hundertwasser-házak	4.999,-
18 – 23.	Erdély szívében (barangolás Székelyföldön)	42.500,-
19 – 23.	Ősz Prágában és Karlovy Varyban	44.900,-
20 – 25.	Zarándokút Lourdes-ba	79.900,-
21.	Szilvásvár – Szalajkavölgy – Szépasszony-völgy	3.990,-
21 – 23.	Romantikus osztrák városok - a Mura mentén	31.900,-
21 – 23.	Göcsej szépségei	22.900,-
22.	Kolbászfesztivál Békéscsabán	4.500,-
22 – 28.	Világörökségek a Cote d'Azur mentén	79.900,-
23.	Bécs – Hofburg és a Sissi Múzeum	4.999,-
27.	Kassa – Kelet-Szlovákia fővárosa	5.500,-
27 – 28.	A Bódva-völgyében	14.900,-

November

1 – 5.	Európa legnagyobb ásványkiállítása Münchenben (Múzeumlátogatási lehetőséggel)	42.500,-
2 – 4.	Szamos menti műemlékek	23.500,-
3.	Bécs – Híres emberek sírjai	4.999,-
10.	Pápa – Döbrönte – Ganna	3.790,-
14.	Bécs – Látogatás a Csokoládé Múzeumban	4.999,-
17 – 18.	Villány – Siklós – Harkány (fürdési lehetőséggel)	14.900,-
24.	Zenés táncos est vacsorával	- Erzsébet és Katalin bál - 2.650,-
24.	Advent Bécsben – esti és éjjeli hangulatban	5.199,-
24.	Bécs – Bevásárlás a Shopping City Süd bevásárlóközpontban	4.999,-
30 – 02.	Advent Salzburgban	32.900,-

Telefon, fax: 321-1696, 235-0463

OTP 11705008-20092737

Adószám: 19729224-1-42

e-mail: budapesti@varosvedo.hu

honlap: www.varosvedo.hu

Az Egyesület – havonta 2000 példányban megjelenő – bulletinje.

A kiadásért felelős: Vitkay Katalin

Az Értesítő kiadását a Pannon támogatja

